

Kongarnir mugu burtur

Politiska mannagongdin broytist so nógv á ólavsøku, at tað fer at verða trupult hjá tingmonnum at læra at arbeiða innanfyri nýggju karmarnar. Sjørður Rasmussen heldur, at tað er alneyðugt, at vera avgjörður í nýggju mannagongdini beinanvegin, annars er vandi fyri, at alt dettur á gólvið

Karmarnir, sum lótingið skal arbeiða undir verða nógv øðrvísi, tá nýggja skipanin kemur í gildi á ólavsøku

Málið, um Framtaksgrunnurin skal hjálpa Faroe Seafood og hvønn leiklut landsstýrið, lótingið og figgjarnevndin skulu hava í tí málviðgerðini bendir á, at politikarnir ikki í serliga stóran mun hava gjørt sær greitt, hvør teirra leiklutur verður í framtíðini.

Politikarnir hava sín sjálvsagða rætt og sína skyldu at virka innan fyri teir karmar, sum eru galdandi til eina og hvørja tít. Men tósið um tað er lögmaður, alt landsstýrið ella figgjarnevndin, sum eigur avgerðandi orðið, ella um lótingið skal kallast saman í summarfríðini bendir á, at politiski myndugleikin ikki hevur gjørt sær greitt, at teir hava samtykt eina nýggja stýrisskipanarlóg, sum um ein mánaða avmarkar teirra arbeiðsøki ógvuliga nógv.

Minka kongatalið

Sjørður Rasmussen, ið var í bólkinum, sum fyrri landsstýrið gjørdi álitid, sum var grundarlag undir viðgerðini og samtyktini av nýggju stýrisskipanarlógini, er spentur um, hvussu stóru broytingarnar í stýrisskipanarlógini fara at merkjast eftir ólavsøku.

– Fyrst og fremst snýr tað seg um, at talið á kongum og kongarikjum skal minkast. Lótingið skal gera sær greitt, at leiklutur tess verður skerdur til lógarsmiðid,

og landsstýrið skal gera sær greitt, at tess leiklutur verður at fyrirreika lógarsmið og at umsitja lóginar.

Tað ljóðar einfalt, og í prinsippinum er tað eisini einfalt, men politikarnir hava verið meistarar í at samantvinna uppgávurnar, soleiðis at lótingsmenn hava verið meiri áhugaðir í at taka lut í úttingini, heldur enn bara at hugsa um karmarnar, sum útinnandi valdið skal arbeiða innanfyri.

Sum dømi um øki, har lótingsmennirnir hava blandað seg uppi, og har teir í framtíðini ikki hava møguleika fyri tí, nevnið Sjørður Rasmussen ferðastlanina hjá Strandferðsluni:

– Tað er ofta komið fyri, at uppskot eru samtykt í lótinginum, har tað verður álagt landsstýrinum at syrgja fyri, at siglingin t.d. inn á Skálafjørðin ikki verður skerd. Slíkt fer ikki at bera til í framtíðini, og hóttnirnar um at slita samgongur sum seytjandi maður fara ikki at hava somu vekt, sum hóttnirnar hava havt, tí tað verður ikki neyðugt at hava meiriluta av smalaða tinginum aftanfyri, tá loigir verða samtyktar.

Segan hevur skyldina

Sjørður Rasmussen heldur, at tað er søguliga gongdin, sum hevur borið við sær,

at lótingsmenn hava verið so gláðir fyri at blanda seg í fyrisingarligar spurningar í staðin fyri at nýta tíð og orku at hugsa um meiri viltfærandi lógarsmiðid.

– Lótingið var eitt amtsráð, soleiðis sum hini amtsráðini í Danmark eru tað, fram til 2. heimsbardaga. Síðani 1948 hevur lótingið sambært heimastýrslógina havt lóggevuhemild í máløkjum, sum eru yvirtikin.

Tað er torført at broyta mannagongdina, tí hóast tað er um rættuliga stóra útskiifting á hvørjum lótingsvali, so eru tað nógvir politikarar, sum hava sitið í mong ár, og teir sum hava tær nógvu royndirnar, læra teir, sum koma aftan, hvussu mannagongdin er.

Soleiðis kunnu vit eisini rokna við, at tað fer at vera, tá nýggja stýrisskipanarlógin kemur í gildi. Teir, sum

komu í tingið fyrri fyrstu ferð á valinum fyrri einum ári síðani, eru longu skuladur av hinum eldru, so tað verður ivaleyst eitt stríð at broyta mannagongdina, men tað er ógvuliga neyðugt.

– Tað er alneyðugt, tí verða broytingarnar ikki tiknar í álvara beinanvegin, so dettur hetta niðurfyri, og tað hevði verið spell, tí tað eru politikarnir sjálvir, sum í tveimum lótingum hava samtykt broytingarnar.

Nevndirnar burtur

Millum politikarar hevur verið eitt sindur av óvissu um, hvussu leikluturin hjá lótingsmonnum fer at vera í framtíðini. Sjørður Rasmussen hevur sína áskoðan um, hvussu nýggja stýrisskipanin fer at ávirka tingarbeiðið.

– Lóggevuarbeiðið fer at vera, sum tað hevur verið. Lótingsmenn og landsstýrismenn fara at hava sama rætt at leggja lógarpopskot fyri tingið, men leikluturin hjá nevndunum og serliga teimum nevndunum, sum eru tær stóru nevndirnar og sum hava virkað sum millumtinganevndir og hava havt avgerðarrætt saman við landsstýrinum, verður mundi skerdur. Tað er ógvuliga tydingarmikið, at fáa tað nevndarvirksemið, har piparið grør, sigur Sjørður Rasmussen avgjörður.

Fleiri livlig orðaskifti

Tað verða uppskotini til samtyktar, sum fella burtur. Tað vil siga, at nú fara vit ikki at hoyra, at lótingið hevur samtykt at áleggja landsstýrinum at koma við lógarpopskoti um hetta og hitt.

– Møguleikin hjá tingmonnum verður at koma við fyrispurningum til landsstýrismennin, og eg rokni við, at talið á teimum fer at vaksa nógv, m.a. tí landsstýrismennirnir ikki fara í nevndirnar til samráð.

Taka vit aftur dømi um Strandferðsluna, so fer lótingsmaðurin í Eysturoy at spyrja landsstýrismannin í samferðslumálum, um hann ætlar at taka Skálafjarðarsiglingina burtur.

So svarar landsstýrismaðurin, at jättanin røkkur ikki til tað. Úr tí fer orðaskifti at taka seg upp, men so leingi eingin jättan er, so verður eingin broyting í tí, sum landsstýrismaðurin hevur avgjört.

– Eg imyndi mær, at talið á fyrispurningum verður so stórt, at tað minst eina ferð um mánaðin ella kanska 14. hvønn dag fara at vera orðaskifti í tí sambandinum.

Lótingið kann skifta út

Vit kunnu siga, at landsstýrismaðurin fær størri vald, enn hann hevur havt, men lótingið fær vald til at seta hann frá, tá ein meiriluti ikki er nøgdur við arbeiðið, sum verður útint, sigur Sjørður Rasmussen, lótførðingur, sum við stórum spenningi fer at fylgja við í, hvussu politikarnir fara at fóta sær, tá teir aftur fara til verka í lótinginum á ólavsøku.

– At tað er neyðugt at at finna fram til, hvar ábyrgdin skal leggjast, er viðgerðin av Framtaksgrunninum og Faroe Seafood gott dømi um. Nú verður alt vart upp í ein ellubita. Nevndin, landsstýrið, figgjarnevndin og samgongan eru uppi, áðrenn avgerðin verður tikin, og tá verður torført at finna herðarnar, sum ábyrgdin fyri avgerðina skal leggjast á, heldur Sjørður Rasmussen.

Vanliga plagar tingið ikki at vera so leingi saman á ólavsøku. Seinnapartin av august plaga teir at koma saman aftur. Figgjarlógarpopskotið fyri komandi ár skal leggjast fyri tingið í seinasta lagið 31. august. Tað kann væl hugsast, at tað eru fleiri, sum fara at hava stýrisskipanarlógina á náttborðinum í august, um teir so nýta dagarnar til hoyggj ella hestaugar!

–nes

Figgjarnevndin hevur havt ógvuliga stóran leiklut. Í framtíðini verður hann ikki so stórur sum hjartal

